

ชื่อเรื่อง	การทดสอบฤทธิ์ต้านเชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i> (Penz.) สาเหตุโรคแอนแทรคโนสมะม่วงของสารสกัดจากพืชสมุนไพรตัวทำลายที่แตกต่าง
ผู้แต่ง	วิไลรัตน์ ศรีนนท์ ธีรพล วันทิตย์ และเกษม สร้อยทอง
ที่มา	วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร ปีที่ 40 ฉบับที่ 1 (พิเศษ). หน้า 75-78. 2552.
คำสำคัญ	ฤทธิ์ต้านเชื้อรา; ประสิทธิภาพในการยับยั้ง; พืชสมุนไพร; โรคแอนแทรคโนส

บทคัดย่อ

เชื้อราสาเหตุของโรคแอนแทรคโนสของมะม่วง พบว่ามีสาเหตุมาจากเชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides* (Penz.) การทดสอบประสิทธิภาพของสารสกัดจากพืชสมุนไพร 10 ชนิด โดยใช้สารสกัดผสมลงในอาหารเลี้ยงเชื้อ potato dextrose agar (PDA) 5 ระดับความเข้มข้น คือ 50 500 5000 10000 และ 20000 $\mu\text{g/ml}$ และไม่ผสมสารสกัด (0 $\mu\text{g/ml}$) พบว่าสารสกัดจากพืชทุกชนิด ที่สกัดด้วยตัวทำละลายต่างชนิดกัน สามารถยับยั้งการสร้างสปอร์ของเชื้อโรคได้ ซึ่งมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($P=0.01$) เมื่อมีความเข้มข้นสูงขึ้น โดยพบว่า สารสกัดจากข่า ที่สกัดด้วย hexane dichlormethane ethyl acetate acetone และ ethanol มีฤทธิ์ยับยั้งเชื้อราได้ 100 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา ได้แก่ สารสกัดกระเทียม และใบดีปลี ที่สกัดด้วยตัวทำละลายดังกล่าว (82.50-100%) ที่ความเข้มข้น 5000 $\mu\text{g/ml}$ ขึ้นไป นอกจากนี้สารสกัดผลดีปลี ตะไคร้ หน่อไม้ และสาบเสือ ที่สกัดด้วยตัวทำละลายที่มีขั้วน้อยถึงปานกลางบางชนิด ที่ความเข้มข้น 5000 $\mu\text{g/ml}$ ยับยั้งโรคได้ 100 เปอร์เซ็นต์ เช่นเดียวกัน ยกเว้นสารสกัดหน่อไม้และสาบเสือ ที่สกัดด้วย hexane ทุกความเข้มข้นยับยั้งได้น้อย สารสกัดหอมหัวใหญ่ ที่สกัดด้วย dichlormethane และ acetone ที่ความเข้มข้น 10000-20000 $\mu\text{g/ml}$ รวมทั้งสารสกัดจากขิง และใบรัก ที่สกัดด้วย ethyl acetate และ acetone มีผลยับยั้งได้ดี ยกเว้นสารสกัดจากหอมหัวใหญ่และขิงที่สกัดด้วยน้ำ ในขณะที่สารสกัดจากกระเพราป่า และดอกกรัก ยับยั้งได้ดีในตัวทำละลายบางชนิดเท่านั้น แต่ส่วนใหญ่ให้ผลยับยั้งระดับปานกลาง และต่ำ